

[illegible]

ལྷོ་ཁོ་འདྲོན་ཐེངས་23པ།

ཐོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཁྱིད་ཤོས་ལ་རྒྱས་ཟིག་གནས་
དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཤུ་ཡན་ལྟར་ཁང་གིས་
ཚུལ་ཁྲིག་བྱས་པ།

མེ་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

ཚུམ་སྤྱི་ལོ་འགན་འཁུར་པ།

མིང་དཔོན་པད་མ་སྐལ་བཟང་།

བསྟན་ཕུན།

责任编辑：

林文白 玛格桑 旦增平措

འུ་དག་གཏན་འབེབས།

ལུན་ལུན་སངས་ཀྱིས་ཆོས་འཕེལ།

审订：

丹仓桑杰群培

མདུན་ཤོག་མངོས་རིས།

ཀམ་དོ་རྩེ་ཆོ་རིང་།

封面设计：

吾 要

པར་ལྷས་འགན་འཁུར་པ།

ཆོ་རིང་མཆོ་མ།

责任校对：

次仁措姆

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དབུད་གཞི་
རྒྱ་ཆ་བདམ་བསྐྱེད།
(ལྷི་འདོན་ཐེངས་23པ།)

*

བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲིའུ་མིང་གི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དབུད་གཞི་

རྒྱ་ཆ་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཚུམ་སྤྱི་ལོ་བྱས་པ།

མི་རིགས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་བསྟན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(པེ་ཅིན་རྩི་ཐིང་ལྷི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། ལྷན་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411—6509)

དབྱི་རྩེ་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2003ལོའི་རྒྱ་གསུམ་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད།

2003ལོའི་རྒྱ་གསུམ་པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱེད།

དེབ་ཆད། 850mm×1168mm 1/32 དཔར་ཤོག 9

པར་གྲངས། 0001—1500 དེབ་རིམ་མཁོ་ར16.20

图书在版编目(CIP)数据

西藏文史资料选集. 23/. 西藏政协文史资料委员会编
著. —北京:民族出版社, 2003. 3
ISBN 7-105-05430-1

I. 西… II. 西… III. 文史资料—西藏—藏语
IV. K297.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 017132 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

艺辉印刷厂印刷

各地新华书店经销

2003 年 3 月第 1 版 2003 年 3 月北京第 1 次印刷

开本: 850mm×1168mm 1/32 印张: 9

印数: 0001—1500 册 定价: 16.20 元

该书如有印装质量问题, 请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话: 64234411—6509; 发行部电话: 64211734)

དཀར་ ཆག

ཕན་བྱ་ས་གན་པོ་སྐལ་བཟང་ཆེད་བར་གི་བྱིས་ཚང་དང་རང་གི་

གནས་ཚུལ་སྟོར། སྐལ་བཟང་ཆེད་བར་།(1)

ཉེ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཁོག་གཞིས་ཅེ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རང་བྱུང་

གནོད་འཚེ་རིམ་བྱུང་སྟོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཅིག་ཚུགས་

བཞིགས་བྱས་པ།

གཞིས་ཅེ་ས་གནས་སྟོན་གྲོས་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཅེ་མ་སྟོན་ཕྱི་ལོ་ཉེ་ཁར་ནས།(17)

ཚུ་ཁ་སྟེ་བྱུང་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ།

..... ཚུ་ཁ་ས་གནས་སྟོན་གྲོས་ལོ་རྒྱུས་འཛུལ་བཅུ་ཆོགས་བྱུང་ནས།(37)

མེ་སྐལ་(1956)ལོར་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅོད་ལས་ཁུངས་འཛུགས་སྐབས་སྟོ་

བྱ་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་དོན་ཁྱེན་ཞིག་ མཁས་མཆོག་སྟོ་ལྟོ། (70)

ཅེ་གདོང་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ལག་ཤེས་བར་ས་བོད་ལོ་རྒྱུས་སྟོར།

..... གཞིས་ཅེ་ས་གནས་སྟོན་གྲོས་ལོ་རྒྱུས་(83)

གཞིས་ཅེ་སྟོན་ཁྱེན་ཁོངས་བཟ་ཤིས་སྟོན་ཚུལ་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་

ལག་ཤེས་བོད་ལས་ཁུལ་འཕེལ་རིམ།

..... གཞིས་ཅེ་སྟོན་ཁྱེན་གྱི་སྟོན་གྲོས་(88)

ག་དང་དམག་སྐར་གྱི་སྟོར་དང་རང་ཉིད་ཁྱི་འབྲེལ་ཡོད་གནས་

ཚུལ་རགས་རིམ། སྟོན་གྲོང་གོང་མ་བསྐྱེད་ནས།(97)

ཏུ་ཐོག་ཁུལ་དུ་དེ་མཆོད་མེས་ཀྱི་ཁྱེན་ལོག་རིམ་པ་བྱུང་བའི་ནང་

གི་དོན་ཁྱེན་ཞིག (110)

..... མངའ་རིས་ས་གནས་མིན་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་བཞིན་པ་ཆོག་པ་ཆུང་། (110)

དེར་རི་བརྒྱགས་རེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་ཅམ་བཞེད་པ། (116)

..... རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་བཞིན་པ་ཆོག་པ་ཆུང་། (116)

མཁན་ཆུང་གཞན་པ་ནམ་མཁུལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་དེས་ཉིད་

ཁྱེན་ལོག་ལོ་རྒྱུས་རགས་བརྒྱུས་ཞིག བཀ་ཏུ་མེས་རབ་ལུ་མཆོད་ (122)

རིས་རང་དེ་མཆོད་མེས་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་བཞིན་པ་ཆོག་པ་ཆུང་།

གནས་ཆུལ་འགའ་ཞིག མཆོད་ཀྱིས་དབང་འདུས་ཆོད་ཀྱིས་ (136)

ས་ཁྲུང་(1949)ལོར་དེ་མཆོད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་བཞིན་པ་ཆོག་པ་ཆུང་།

ཁུལ་དུ་དམག་ཐོག་ལོ་རྒྱུས་འབྱུང་ཁུངས་འབྱུང་ཁུངས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

..... དག་དབང་ཆོད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་བཞིན་པ་ཆོག་པ་ཆུང་། (157)

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ (171)

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་(1941)ལོར་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ (186)

..... མངའ་རིས་ས་གནས་མིན་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་བཞིན་པ་ཆོག་པ་ཆུང་། (186)

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ (192)

གནས་ཆུལ་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ (197)

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་

ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ (206)

ཕུ་འབྲུག་(1952)ལོ་ནས་གཞིས་ཆེ་ཁྲལ་བགྲས་སྒྲིའི་མི་མེད་ན་མས་ཀྱིས་

ཕུ་སྒྲིའ་ཕུ་པོད་དཔུད་མཚམས་གཞིར་བབྲང་ཁྲལ་རིགས་སྒྲུབ་

ཕུགས་ཁྱེད་ལམ་སྐོར།..... གཞིས་ཆེ་ས་གནས་མིན་སྐོས་ཐུན་ཕུལ།(264)

གཟིམ་གོང་སྒྲན་པ་མེས་པོ་ཆེ་བརྟན་ལྷ་དབང་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་

བརྟན་དང་འབྲེལ་སྒྲ་གཙུང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་རིམ།

..... སྒྲ་གཙུང་། (271)

ཕན་བྱ་ས་ཀན་པོ་སྐལ་བཟང་ཆེ་དབང་

གི་ཁྱིམ་ཆང་དང་རང་གི་

གནས་ཚུལ་སྟོན།

སྐལ་བཟང་ཆེ་དབང་།

ངའི་ཁྱིམ་ཆང་ནི་ལྷོ་ཁ་སྒེ་གདོང་རྫོང་ཁོངས་སྤུ་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་སྦྲེལ་མེད་ཡིན་
ཞིང་། ས་མེས་མི་རབས་འགའི་རིང་ཀན་པོའི་ལས་འགན་འཁུར་ཏེ་སྤེ་གདོང་
རྫོང་གི་གཞུང་ཡིག་ནང་བྱ་ས་ཀན་པོ་བྱུང་ཁང་པ་ཞེས་འབོད། ངའི་ས་བྱ་ས་
ཀན་པོ་ནོར་བུ་དང་། མ་ཀུན་བཟང་ལ་བྱ་གསུམ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་བཅས་མིང་
སྤྱང་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ང་རང་བྱ་གཉིས་པ་རྩ་བུ་(1912)ལོར་སྐྱེས། རང་
ལོ་12ལ་སློབས་སྐབས་ས་མས་ལྷོ་སྤྱི་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱུ་མཁན་རྒྱུ་མཁན་བཟང་དབང་འདུས་ཀྱིས་
གཉིས་པའི་སྒྲེར་གཉིས་སློབ་གྲུར་ལོ་གཉིས་མན་ཅམ་རྒྱུད་ནས་པོད་ཡིག་འབྲི་
སློག་ལ་སྦྱངས་བཅོན་བྱས་པར་སྦྱངས་འབྲས་ཀྱང་མི་དམན་ཅམ་སློབ་བྱུང་།
རང་ལོ་14ལས་མས་ལ་སྤྱན་མཆེད་ཨ་ཁུ་པར་ཁང་རྩ་སྐད་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱན་
ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་བྱིར་ལྷོ་སར་བྱིན་ནས་ལོ་གཉིས་ཅམ་བསྟན། ཁོང་རང་རང་གི་
ཨ་ཁུ་ཡིན་གསེས་བུམས་པོ་གནང་བྱང་ས་མ་དབང་མེད་བྱ་བྱ་པས་ལྷོ་སར་
སྟོན་འདོད་མེད་པར་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ལྷོ་ཁའི་རང་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ནང་བྱ་ལོག་
སྐབས་ས་མ་གཉིས་ཀྱང་དགའ་པོ་གནང་གི་འདུག་ལ་ང་རང་ཏུ་ཅང་དགའ་ཆོར་
ཆེན་པོ་བྱུང་། ང་ཆོའི་ཁྱིམ་ཆང་དང་སྟོན་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་སྦྲེལ་མེད་རྒྱུམ་
དང་བྱུད་ཅི་སོན་ཁལ་གསུམ་བརྒྱ་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཀན་པོ་རྒྱུ་གཅིག་དང་།

དམག་རྒྱུ་གཅིག་གར་ལྷག་རྒྱུ་གཅིག་ལྷག་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་ལྷག་སྤྱུང་
 སྤྱིར་བཏང་སོན་ཁལ་ལྷ་ཁྱོན་ལ་གཞིགས་པས་ས་ཞིང་གར་འཆམས་ཡོད།
 ལྷགས་རིགས་སྒྲོན་མཛོ་བཞི་དང་། བོང་བྲུ་ལག་གཅིག་(10ནས་12)གཞན་
 ཡང་བ་ལྷགས་བྲུག་ཐུང་ལ། ར་ལྷག་བཟུང་དང་ལྷ་བཟུང་སྤྱིར་ཉ་ལ། གཞི་
 ཁྱོན་ཅུང་ཆེ་བའི་ཐིང་ཁ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤིང་ཅ་རྒྱུ་ལྷ་སྤྱིར་ལྷ་བཟུང་ལྷག་ཅམ་
 ཡོད་པ་དང་། ཉང་ཟུན་མི་གངས་བཅོ་ལྷ་ཅམ་བཅས་ཡོད། ཨ་ཁྱུ་ལྷ་མཆོན་
 ལྷ་ཆོགས་བསམ་ཡས་སྤོང་སྤོང་གནང་སྤྱུངས་ཀྱི་རྣམས་རམ་འོག་ཁང་བ་ཉིས་
 ཆོག་ཀ་བ་ལྷ་བཟུང་སྤྱིར་ས་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ཆ་སྤྱིར་མཆོད་གཤམ་དང་།
 གདན་ཆས་སོགས་གྲུ་འགྲིགས་ཡོད། ར་རང་ཁྱིམ་དུ་འཁྱོར་རྒྱུ་ལ་ལོང་ཨ་
 ཁྱུ་སྤྱིར་ལྷ་མཆོན་ལྷ་ཆོགས་སྤོང་བོ་དུ་ལའི་ཤར་ལྷ་ཉམས་གསོ་དོ་
 དམ་གནང་སྤྱུངས་ལྷ་མ་གདུང་སོགས་སྒྲོན་པ་བཏང་སྤྱུངས་བབ་ཞོད་ལྷ་བ་
 རེད་ཅེས་དོན་དེར་བརྒྱས་ནས་དང་ཐོག་ལྷ་སའི་ཤག་ཆང་སྤོང་ལྷ་གཞུང་བཞེས་
 བཏང་བ་དང་། དེ་རྒྱུ་ར་ཆོད་ཨ་ཁྱུ་ལྷ་མཆོན་མཁས་མཆོག་སྤྱིར་ར་གཞིས་
 སྤོང་ཡིན་ལྷགས་གཞིས་འཁྱུ་གྱིས་ཚུར་ལྷ་སར་ཐེབས་ལམ་དུ་ཨ་ཁྱུང་དང་སྤོང་
 ཐེལ་ལྷག་མཁན་ལྷག་ནས་སྤྱིར་ལང་སྤྱིར་གཞིས་སྤྱི་བྱིད་ནས་ལྷ་དངོས་གཞུང་
 བཞེས་བཏང་། སྤྱུངས་དེར་པར་ཁང་ཤག་ཆང་ནས་ཟིན་པའི་གཞིས་ཀ་སྤོང་
 ལྷ་མེར་བྱེས་གངས་དཀར་གཞིས་དང་། སྤྱི་འབྲུམ་ཐང་ཁམས་སྤོང་གཞིས།
 བསམ་ཡས་ཆོ་ཁང་གསར་གཞིས། རྩེ་གདོང་ཆར་ལྷ་བཞེས་བཅས་གཞུང་
 བཞེས་བཏང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཨ་ཁྱུ་སྤྱིར་ལྷ་མཆོན་པའི་སྤྱིམ་ཁང་ར་ཆོ་བྱ་
 ས་རྒྱན་པའི་ཁང་ཁྱིམ་ལྷ་དངོས་ས་ཞིང་ལོ་རྟོག་དང་བཅས་པའང་ཡོངས་སྤོང་གས་
 གཞུང་བཞེས་བཏང་སྤྱུངས་ར་ཆོ་ནང་མི་རྒྱན་གཞོན་རྣམས་སྤོང་གནས་སྤྱི་ཐང་
 ཆང་སྤོང་དེ་ཅམ་པ་འབོ་གང་དང་ཀ་རྟོ་ར་གང་། ར་ལྷ་བྲུ་ཅམ། ལྷ་ཆས་
 དང་། གདན་ཉལ་ཆས་ཅམ་སྤོང་ལྷ་དང་། དེའི་སྤྱུངས་སྤོང་སྤྱིར་བཀའ་སྤྱིར་ལྷ་
 མཁར་དབང་གཞུང་བཞེས་བཏང་རྒྱུ་ལྷ་སྤྱིར་ལྷ་ཆོགས་དཔོན་ཡོད།

ལྷ་བས་ཁྲལ་རྟེན་མེད་པར་ཁྲལ་རྒྱགས་དགོས་པར་ལོ་གཅིག་ཙམ་རེར་དཀའ་
 ལལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེའི་སྐབས་གཙུག་པོ་ཡ་མའི་ནང་འོན་ན་སྤྱག་ནས་རྟགས་
 རམ་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བཟུ་ཤིས་ཆོས་ལྷེ་དགོན་གྱི་ཆང་དང་། ཆེ་
 ཆོགས་པའི་གྲུ་ཆང་། རྒྱ་འཁོར་འོག་བཅས་ནས་ཀྱང་ཤུགས་ཆེའི་རྟགས་རམ་
 གནང་བ་མ་ཟད་སེམས་བཟང་ཅན་གྱི་མི་མེད་ཡོངས་ནས་ཙམ་མར་སོགས་གང་
 ཅིའི་རྟགས་རམ་བྱས་བྱུང་། དེའི་སྐབས་རའོ་གཞུང་རྒྱགས་མི་མེད་ཡོན་ལྷ་བས་
 རང་རྟེན་ཁྲལ་རྟེན་ཏུ་བརྒྱབ་མི་ཡོང་རམ་སྐྱམ་པའི་འཇགས་སྤྱག་ཤིས་རྩ་སར་
 བརྒྱད་དེ་འབས་སྒོ་མང་གྲུ་ཆང་ཏུ་གྲུ་བ་བྱས་ཏེ་ལོ་གསུམ་ཙམ་བཟད། ས་རྒྱལ་
 ༣༦པའི་ནང་སྒོ་མེལ་བརྒྱབ་རྗེས་ཟླ་7པའི་ནང་ཆེ་ཏུང་ཞིག་འཕྱར་ནས་རྩ་བྱི་
 དང་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་པོ་ཕྱིར་འཆོང་བྱེད་རྒྱ་དང་། བཀའ་རྒྱའི་ནང་“པར་
 ཁང་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱན་ཆོགས་ནས་ཆེ་མོ་བྱང་དམར་པོའི་ཉམས་གསའི་སྐབས་ཆེ་
 མོ་བྱང་ཤར་རྒྱད་བབ་ཞོད་ཕྱིན་པས་མཁར་དབང་གཞུང་བཞེས་བྱས་པར་
 བརྟེན་སྤྱི་ཁང་གཞུང་རྒྱགས་བྱ་ས་ཆ་ན་པོ་ལ་སྤར་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཁྲངས་བཅན་
 བཟུང་རྒྱ་ཡོད་ན་ས་གཞིས་རང་འཇགས་སོག་རྒྱ་དངོས་སེམས་ཅན་ནམས་
 གཞུང་བཞེས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་”ཞེས་འཁོད་འདུག སྐབས་དེར་རའོ་འོན་ནང་ལ་གྲུ་
 སྤྱི་བཟུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་སྤྱི་འཛིན་རིམ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྤན་ཅིའི་
 བརྒྱབ་ལྟུང་ལ་ཞིག་དམ་དང་། དམ་དམར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་སྐམ་རྒྱུང་
 གང་ཙམ་འདུག་པ་ཕྱོད་ལྷས་རྗེས་སྒོ་རྒྱ་བཟོལ་ནས་ས་ཁང་ཕྱིར་རྒྱལ་བྱུང་།
 འཛིན་དངོས་ནམས་ཡ་ཁུ་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱན་ཆོགས་ལགས་ནས་ཆེ་ཆོགས་པ་གྲུ་
 ཆང་དང་། ལྷེང་པོ་ཆེ་གྲུ་ཆང་སོགས་ནས་དེའུ་ལ་བྱུན་གཡར་བཞེས་གྱིས་གཞུང་
 སར་དེའུ་ལ་འབབ་ཕྱལ་ཏེ་བོད་དེའུ་ལ་ཞོ་བད་རྩ་རྒྱབ་15སྐོར་ཕྱལ་སོང་བས་
 འཛིན་དངོས་རང་འཇགས་བྱུང་། དེ་སྐབས་རྩ་གསུམ་ཁྱིད་པ་རྗེས་སུ་གྲུན་
 འཕེལ་ལགས་གྱི་ཁྱིམ་ཏུ་ཡོད་སྐད་འདུག དེ་རྗེས་ནང་ཏུ་ཡ་ཁུ་རྒྱལ་མཆོན་ཕྱན་
 ཆོགས་གྱིས་ཆེ་ཆོགས་པའི་གྲུ་བ་ཞང་པོ་ནག་རིལ་ཞེས་པ་ཁྱིམ་ཏུ་པ་མ་གཉིས་ལ་

[illegible]

མུ་ཕུ་(1933)ལོར་ཉིན་ཞིག་པས་མ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་སློང་ཏུ་
མེ་ཆུ་ག་རྒོ་ལ་གསལ་གཞིས་པས་འཕྱུར་དང་ཆུ་གསལ་ཉེ་འཕྱར་ཡུར་ཞིང་། པག་འཕྱུའི་

ནང་“པར་ཁང་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞུང་བཞེས་སྐབས་སྡེ་ཁང་གཞུང་རྒྱགས་པ་བྱ་སྤྱོད་
 གན་བྱུང་ཁང་པའི་དངོས་པོ་གཞུང་ལེན་སྐབས་ཁྱིའི་ལྷ་མ་ཤིང་ནམས་གཙོད་
 རྒྱགས་བྱེད་ལྷན་ལ་ད་ཆ་སྡེ་གདོང་མངའ་ཁྲལ་མི་སེར་བསྐྱལ་འདེད་ཀྱིས་ཤིང་ཆ་
 རམས་གཙོད་རྒྱགས་ཀྱིས་ལྷ་སར་དཔོར་འདྲིན་བྱེད་རྒྱུ། ལྷན་གསར་སྡེས་ཤིང་
 རམས་བྱ་སྤྱོད་པོ་ཁྱིམ་ཆང་ལ་བདག་” ཅེས་འཁོད་སྐབས་སྡེ་གདོང་མི་སེར་
 བསྐྱལ་འདེད་ཀྱིས་ཁྱིང་ཁའི་ནང་ཡོད་པའི་པན་ཡོད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཤིང་ལེན་པའི་ཤིང་
 ཙ་ཆ་ཀྱང་5500གཙོད་རྒྱགས་བྱས་ཏེ་ས་རྒྱགས་རིམ་པས་ལྷ་སར་དཔོར་འདྲིན་
 བྱས་རྗེས་སྤྱ་ལྷ་བཞེས་ལྷན་ལ་ཁང་མེར་པའི་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་བྱེད་སྐབས་
 བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་རེད།

དེ་ནས་ཤིང་པག་(1935)ལོར་ཕན་ནས་ཨ་ཁུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལགས་སྤྱོད་སྡེའི་
 མི་རབས་མང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་ལོན་སྡེད་ལ་སྡེད་རྒྱག་གིས་རྒྱ་གཞིར་དང་
 མཚུངས་པ་འདི་དག་ནམ་ཡང་སྤྱོད་འཇལ་བྱུང་མིན་ལ་བྱུང་ཞིབ་སྒྲན་ཞུ་འདུལ་
 རྒྱགས་ལྷན་དོན་ལྷན་ཨ་ཁུ་ལགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་མཚན་འཁོད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་སྤྱོད་
 པར་ཁང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཉིད་ནས་སྤར་ཅེ་ཆོགས་པའི་སྤྱ་པ་བྱས་ཏེ་ལོ་25ནས་མཐར་
 ལོ་65བར་གཞུང་ཞབས་རིམ་ལྷན་ཀྱི་སྤོར་དང་། མཐུག་ཏུ་བཀའ་ཉེས་གཞུང་
 བཞེས་གནང་ལྷགས། ཞོར་དུ་སྡེ་ཁང་བྱ་སྤྱོད་པོ་བྱུང་ཁང་པའི་མཁར་དབང་
 གཞུང་བཞེས་གནང་སྐབས་འདི་ག་བྱ་སྤྱོད་ཁྱིམ་ཆང་གཞུང་རྒྱགས་མི་སེར་ཡོན་
 པ་མ་བཟད། ལ་སོ་ཁག་དུག་གི་ཁྲལ་རིགས། དམག་ཁྲལ་སོགས་ཁྲལ་རིགས་རི་
 རྩེད་ཞབས་སྡེ་ཞུ་དགོས་ལ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པན་ཀྱི་སྤོར་གཞུང་ཆོས་བཅས་ཀྱི་བྱུང་
 ཞིབ་སྐྱབས་འཐུག་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ལྷན་ཏུ་ཅང་ཞིབ་སྤྱོད་ལྷན་འདུལ་གནང་མཛད།

དེ་རྗེས་རྒྱལ་ཆབ་ར་སྡེར་མཚན་ནས་བཀའ་ཡིག་མེད་པས་གསལ། “སྤྱོད་
 རང་མཁན་ཅེ་རྒྱལ་མཚན་སྤྱོད་ཆོགས་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞེད་སྐབས་ཀྱི་ལེ་ཁྲིར་
 མཁར་དབང་གཞུང་བཞེས་སྤྱོད་སྤོར་རྒྱལ་པའི་ཕྱག་ཏུ་འཕྱོར་བས་སེམས་
 བམ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་སྤྱོད་རང་གི་གཞུང་ཞབས་ཞུ་རིང་ལྷག་བསམ་ནམ་

དག་ལ་བྱས་ཐེས་ཆེ་བས་བདག་ཕྱིན་དུ་འབྱུང་ཁལ་ཉིས་སྟོང་དང་། དེའལ་པམ་
 རྩོམ་བཅུ་ཡོད་པས། གོང་གསལ་འབྱུང་བའལ་འཕྲུང་ས་རྒྱས་བཀར་སྟོང་དང་།
 ཟུ་ཁྱི་བཀར་སྟོང་ནས་སྤངས་འབྱས་དང་། དེའལ་འབབ་སྤྱུག་ནས་ལེན་
 འབྱས་”ཞེས་དང་། “སྡེ་གདོང་གཞུང་རྒྱགས་བྱ་ས་ཀན་བྱུར་ཁང་པའི་ས་རྒྱལ་
 བན་གྱི་བུན་རིགས་ནམས་སྟེང་ཁ་ཅ་ཆག་ཐོག་རྩ་པའི་ཐོག་ནས་གསུམ་བྱར་
 བཅགས་པས་དེའི་འཕྲོས་ས་ཞིང་ཐོག་ནས་བརྒྱད་སྟོར་སྟེང་ཤས་ཀྱིས་སྤྱད་དེ་སྟོ་
 སྟེ་མཁན་ཆུང་འཇམ་དཔལ་སྐལ་བཟང་དང་། འབྱུ་སྟེང་ཐོགས་དཔོན་འབུམ་
 ཐང་གཉིས་ནས་ཐག་གཅོད་ཀྱིས་ལག་འཛིན་འདྲ་གསུམ་བཅོས་ཏེ་འདི་བྱས་
 སྟན་ཏེ་འབུལ་དགོས་”ཞེས་པའི་བཀའ་ཡིག་སྟོ་སྟེ་འབྱུར་ཏེ་བུན་ཞིབ་མཛད་
 བྱང་།

དེ་ནས་ལོ་རྒྱུ་བཅུ་སྟོར་འགྲོ་སྐབས་བུན་གསར་སྟོང་ནམས་གཅོང་མེལ་
 རྒྱབ་པ་མ་བཟད། རང་ཁོངས་མི་སེར་ལ་འབྱུ་བུན་ཁལ་400ནས་600བར་བུན་
 གདོང་བྱེད་རྒྱ་བྱུར་བ་དང་། ཤིང་ཆ་རྒྱས་ཆོང་གིས་ལག་དེའལ་ཡང་འདྲང་
 ཅམ་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱ་བུ་ལོ་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་ནས་ཀན་པའི་ལས་ཁུར་བྱས་
 པ་ཡིན།

ལྷགས་ཡོས་(1951)ལོ་ཅམ་ལ་ཉིན་ཞིག་ང་ཆོ་ཆོགས་འདྲུ་འཆོག་སྐབས་
 བརྟེན་ཡིག་ཅིག་འབྱོར་གསལ་རྒྱ་རིགས་ཏེ་ཤན་སིང་སོགས་ཐེབས་ཚུལ་འདྲག་
 པས། ང་རང་འཆོམས་ཞེའི་མངལ་དར་འབུལ་བར་སྡེ་གདོང་ནས་ཅེད་ཐང་ལ་
 ཡོང་སྐབས་ཏེ་ཤན་སིང་ཞེས་པ་དང་། ཁོང་གི་སྤྱ་ལྷ་རྒྱ་ལོ་སྤྱ་སྟེག་བྱས་པ་སྤྱ་ལྷ་
 སྟེ་རྒྱ་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ ཡམ་དོ་བའོ་ཆུང་ཞིག་ སྟེ་ཤན་ལྷན་བྱ་ཆོང་བ། རྒྱ་
 སྟོང་དམག་ཞལ་རོ་གཅིག་དང་དམག་མི་བཅུ་ཤོག་གཅིག་བཅས་འབྱོར་སོང་།
 དེ་ནས་དམག་མི་དང་ལྷན་བྱ་ཆོང་ཉིན་གསུམ་ཅམ་སོང་རྩེས་རྟ་སར་སྟེར་ལོག་
 བྱས། དེ་སྐབས་ཏེ་ཤན་སིང་རོ་འཁོར་གསུམ་ལ་ཞབས་འདེགས་ལྷ་མཁན་ང་
 རང་དང་། ཡར་སྟོད་དར་རྒྱས་སྤྱིང་གི་གཙོ་དྲག་གཉིས་ཉལ་ཆས་ཁྱེར་ནས་ང་

ཚོ་བཀར་ཁང་དུ་བཞད། ཅེ་ཤན་སིང་ཞེས་པ་ལོ་40ཙམ་སླེབས་པ་མི་བབས་
 ཆགས་ལ་ཞི་འཇམ་དང་ལྷན་པ་ཡིད་ལ་འགྲོ་བ་ཞིག་འདུག ཁོང་གིས་ར་ཚོར་
 “ཁྱི་ཚོ་ཞེད་སྐར་བྱེད་མི་དགོས། དཔྱིན་རི་དང་། ཡ་རིས་ར་ཚོར་ཡག་པོ་
 བྱས་ཡོག་མ་རེད། རེས་སྟུ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མི་མང་པོ་ཡོང་སྐབས་ར་ཚོ་
 ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད” ཅེས་གསུངས་སྟུང་། ཁོང་གི་རས་གྲང་བྱན་ཉར་གི་ལས་
 བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་པའི་དང་པོ་ཡིན། དང་ཐོག་ར་ཚོས་བོད་ཀྱི་
 ལུགས་སྒྲོལ་ལྟར་སྒྲོང་དང་། གོ་ བ་སོགས་སྟུལ་དུ་གཏན་ནས་བཞེས་ཀྱི་མི་
 འདུག་པས་རང་གི་དལ་མཆན་ཞིང་། དེ་སྐབས་ཁོང་ནས་པའི་ཟས་སྟོན་གཏོང་
 བྱེད་ནི་རྒྱ་དཀྱུ་རྟ་མིག་མ་བཅད་པ་ཆེ་རྒྱུ་སྒྲ་ཚོགས་འདུག་པ་དང་། སྐད་
 སྒྲར་མཉམ་དུ་སྦྱོད་དེ་སྒྲ་མ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་པའི་ཚོང་པ་དེའི་ས་ནས་དཀྱུ་བཞེས་
 བརྒྱབ་ནས་ཟས་རིགས་ཉི་མི་ཡོད། དེ་སྐབས་ཁ་ལག་བཟོས་རེས་ར་ཚོ་དང་
 མཉམ་ཟ་མཉམ་འབྲུང་བྱེད་དུ་བཅུག་གནང་བ་སོགས་དངོས་འབྲེལ་འདྲ་
 མཉམ་ཀྱི་སྦྱོད་རྒྱུ་འཛིན་པ་གནང་གི་འདུག ཁོང་སྐབས་རེ་རྩེ་སྟེ་བྱུ་བྱུ་བ་ལྟན་
 མཆིན་རབ་ཡོད་སར་ཐེབས་པ་དང་། སྐབས་རེ་རྒྱ་འབྲམ་དང་གཡས་གཡོན་ལ་
 འཆམ་འཆམ་གནང་བར་ཐེབས་ཀྱི་འདུག དེ་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་སོང་རེས་
 མོ་བྱར་དུ་གད་པ་སྟུ་ཐོན་ནས་རྩེ་སར་ཐེབས་པ་རེད།

1956ལོར་རྩོ་ཁ་ས་གནས་སྟེ་བྱུ་བྱུ་བ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་དཀྱུ་བཞེས་
 བས་རྒྱུ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སྟུ་རང་གི་དལ་མཆན་མིན་ཁོའི་
 གྲང་གི་གོ་མིང་སྟུལ་ཉེ་ཟེ་རེར་སོགས་རྩེ་ཡང་130གནང་བྱུང་། སྐབས་དེར་
 རང་གི་དང་། མང་ཙེ་སྟན་ཞེས་པ་མཉམ་དུ་ས་གནས་ལས་ཁུངས་ལ་ཐེ་མིང་
 བརྒྱུ་ཉི་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་ལས་བྱེད་པར་རྩེ་ལ་གཏོང་རྒྱ་སོགས་ཞབས་
 བྱ་བྱས་པ་ཡིན།

གད་པ་གཞིས་ལ་སྒྲོབ་ལྟ་སྒྲོང་བརྩུ་གནང་སྐབས་རང་གི་དལ་མཆན་ལྟའི་
 གཉེར་པའི་ལས་འཁུར་ཟླ་གཅིག་རྩེ་ཙམ་བྱས། དེ་ནས་1958ལོ་འགོར་སྟེ་

ཁྱབ་དོན་གཙོན་ལས་སྤངས་སྤྱོད་གནང་སོང་བས་ཐོགས་ཀྱང་མེད།

གོང་མོའི་བོད་ཟླ་ ༨པའི་ནང་ཁམས་རྒྱལ་ཁོངས་ཀྱི་ཨ་འབྲུག་ཚང་ཤོག་ཁ་
དང་། དགའ་ཕྱིན་རྒྱ་མདོ་ཁོངས་ཡིན་ཟེར་བའི་རྟ་དམག་ལྷ་བཅུ་སྟོར་རང་
བྱིས་དུ་འབྱོར་ནས་བཟད་སོང་། སྐབས་དེར་ཁམས་རྒྱལ་གི་འགོ་གཙོ་གཞུགས་
རིང་ལ་ཤ་རྒྱགས་པ་མགོ་རིལ་ཞིག་འདུག་པས་དེར་ཁམས་རྒྱལ་གི་བཙུ་
བཀྱར་ཆེ་མདོག་ཕྱེད་ཀྱི་འདུག ཁོ་པ་ཆོས་ང་ཆོའི་ཆོས་མཆོད་དང་གཟིམ་རྒྱུ་
ནང་དུ་བཟད། དམག་རྟ་རྣམས་གཡུལ་ཁའི་ནང་སྟོན་རྟོག་བརྒྱུ་ཏེ་ཡོད་པ་དེ་
རང་བཟའ་དུ་བཅུག ང་ཆོའི་ནང་དུ་པད་སྤངས་མཆོད་རྟེན་གསུམ་ཡོད་པ་
ལས་གཉིས་བྱིར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ར་རིལ་བཅུན་ལྷར་གཉིས་དང་མར་གདར་
མ་གཉིས་བྱིར་འདུག ཁོ་ཆོས་ཐོག་སྟེང་དུ་བསངས་གཏོང་བ་དང་། ལྷ་མོ་
ཁང་དུ་འཕྲིན་བཙོལ་ཀྱང་བྱས་སོང་། འགོ་གཙོ་དེས་ང་ལ་“སྐང་ལུ་(ས་མིང་)
ལ་རྒྱ་མི་ག་ཆོད་འདུག” ཅེས་དྲིས་ལྱུང་བར། ངས་ཤེས་མ་ལྟར་ཞེས་ལན་རྒྱབ་
པ་ཡིན། དེ་རྒྱབ་ནས་བྱེད་ཅམ་ལ་ཁམས་རྒྱལ་དེ་ཆོ་གོ་མཆོན་བྱིར་ནས་རྟ་
བཞོན་ཏེ་ཆེད་ཐང་དུ་ཐོན་ཏེ་དམག་འཐབ་བྱས་པའི་མེ་མདའི་སྒྲ་ཐོས་ཀྱི་འདུག
དེའི་ཐུ་ཉིན་ནས་ལངས་སྐབས་ཁམས་རྒྱལ་དེ་རྣམས་ཐོས་ཟིན་འདུག དེ་ནས་
ཉི་ཤར་ཅམ་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མི་དང་། སྐད་རྒྱུར་ལུན་ཆོགས་ལགས་
རང་བྱིས་དུ་ཐེབས་ནས་ཁམས་རྒྱལ་ནང་ལ་ཡོད་མེད་འདྲི་བཅད་གནང་ལྟར་
བར་ཁམས་པ་མེད་ཅེས་བྱས་པས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མི་ཁ་ཤས་ཁང་པའི་
ཐོག་སྟེང་དུ་འཛོགས་སོང་། དེ་སྐབས་ངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་གསོལ་ར་
བྱ་ཅིས་ཕྱེད་སྐབས་སྐད་རྒྱུར་ལུན་ཆོགས་ལགས་ནས་རྒྱ་ཁོལ་ལྟར་ན་འགྲིག་
གསུངས་པས་ལམ་མེང་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལ་རྒྱ་ཁོལ་བྱས། དེའི་ལུས་སྤྱོད་
ལྷུ་ལྷུ་ཅི་སྤངས་འཁོར་རྒྱུ་དུའི་ནང་ཐེབས་ལྟར་བས་གོང་གསལ་ཁམས་
རྒྱལ་གི་གནས་རྒྱལ་རྣམས་གསལ་པོ་བྱས་པས་“དེའི་སྐོར་སྟོན་ལས་ཆབ་ཤེས་བྱ་
ལགས་སུ་བྱས། བྱེད་རང་ལ་སྟོན་ཆ་མ་ལྟར་བ་ལེགས་པོ་རེད” ཅེས་གསུངས་

བས་ཐེབས་སོང་། ཡུའུ་ཡུའུ་ཅིའི་བཀའ་སློབ་ལྟར་གོང་གསལ་ཁམས་ཆག་གི་
 གནས་ཚུལ་ནམས་རྫོང་ཆབ་ཤེས་བྱ་ལགས་སུ་ཞུས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་རང་ཡང་
 ཉར་སང་བ་ལྟ་བུར་སྡོད་པ་ལས་གཞན་གྱི་བྱ་ཐབས་དབེན། དམག་ཐེངས་དང་
 བོ་མཁུག་སྒྲིལ་ཏེ་རྒྱ་གཅིག་སོང་རྗེས། ས་ཡུད་ནས་ཉེ་གདོང་རྫོང་ལ་སོ་ཁང་
 རྒྱག་བྱེད་གྱི་ཤིང་ཆ་དགོས་ལུགས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཤིང་རྒྱང་
 1000ལྷག་ཙམ་སྤུས་ཆོང་ཞུས་པ་དང་། བྱ་ས་ཁུལ་གྱི་ཤིང་སྤུས་ཆོང་ཞུ་བྱ་
 རྒྱམས་རང་ནས་འགན་ཁུར་བལྟ་ལེན་གྱིས་སོ་ཁང་རྒྱག་ཡུལ་ལ་དཔའ་བོ་རི་
 དང་། གདོང་ཐག་ཉག་རྩ་ལོར་འདྲེན་བྱས་པའི་རིན་འབབ་ར་རིལ་བྲངས་ཏེ་
 ཁུངས་སོ་སོར་སྤྱད། དེའི་དབར་བྱ་ས་ནས་གཙང་རྒྱུང་སྤྱིང་ཁ་བར་ལམ་བཟོ་
 བྱ་བྱ། ལམ་བཟོའི་བཀའ་བཀོད་ཁང་རང་ཉིད་གྱི་ཁྱིམ་དུ་བྱས་ཏེ་འགོ་བེད་
 བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཞམ་རྗེ་ལགས་(མཆོན་མ་དྲན་)རང་ཉིད་བཅས་
 ཡིན། གཙང་རྒྱུང་སྤྱིང་ཁ་བར་ཉིན་གཅིག་ཙམ་ལམ་བཟོ་བྱས་ཏེ་སྡོད་སྐབས་ལྟ་
 ས་ནས་ཀྱང་ཅེ་ཡོན་དང་། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་བརྒྱ་སྟོར་ཐེབས་འཁྱོར་གྱིས་
 ལམ་བཟོ་བ་ཆོ་ཡང་བཀའ་བཀོད་ཁང་ནས་སྤྱ་འབབ་སྤྱད་དེ་ཕྱིར་སློག་བྱས།

1958ལོའི་བོད་ཟླ་12པའི་ནང་ཁམས་ཆག་ཆ་འདྲིན་པ་རྟ་པ་རྒྱག་ཅུ་སྟོར་
 རང་ཁྱིམ་དུ་འཁྱོར་ཏེ་གཟིམ་རྒྱང་དང་། ཆོམས་ཆེན་ནང་དུ་བཅན་སྡོད་བྱས།
 དེ་ཉིན་ཉིན་ཀྱང་ཙམ་ལ་རྒྱ་པའི་དམག་སྤྱི་དག་དབང་ཞེས་པ་རྟ་དམག་ལྷ་
 བོ་རུ་ཙམ་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཤུ་ནང་བརྒྱད་འཁྱོར་ནས་སྡོད་ཏེ་སྤྱིབས་པའི་ཆ་
 འདྲིན་པ་དེ་ཆོ་དང་རྒྱ་ཆོད་གསུམ་མཉམ་ཆོགས་བྱས་རྗེས་ཐོན་སོང་། སྐབས་
 དེར་རང་གི་བསམ་པར་ཁམས་ཆག་འདི་ཆོས་འདི་དང་དེ་དགོས་ཞེས་བསུན་པོ་
 བཟོ་གི་རེད་བསམས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོགས་གཞི་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ཉིན་
 དེའི་མཆོན་མོ་ང་རང་གཉེར་ཆང་དུ་སྡོད་སྐབས་ཁམས་པ་ལོ་ན་གན་ཙམ་བྱས་
 པ་ཞིག་ཡར་ཡོང་ནས་དག་འཇམ་པོས་“ད་ལྟ་དམག་སྐར་ནས་བཀའ་འཁྱོར་
 རོན་བྱེད་རང་ཟ་ཆས་དང་། མལ་ཆས་ལྟ་སྤྱིག་བྱས་ཏེ་ཁི་གསུམ་དུ་འདུ་སྤྱི་

ཚོགས་སར་རྒྱུད་དགོས་”ཞེས་བཤད་བྱུང་བར་རང་ཉིད་ནས་དངོས་འབྲེལ་འདྲ་
 གྱིའི་ཚོགས་འདྲ་ཡིན་ཤིག་ལས་མནར་གཅོད་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པ་བསམ་ཡུལ་དུ་མ་
 ཤར་ལྟ་བུ་ཟེ་ཆས་དང་། མལ་ཆས་འགྲེལ་ན་1 ན་སྟོན་སྟུ་ལྷ་བ་རྒྱལ་
 མཚན་ལོན་13ལ་སྟེབས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་པ་བྲིད་ནས་འགྲོ་སྐབས་ལྷགས་འདི་
 འགམ་དུ་བཅན་ཐང་ནས་ཡོང་བའི་ཁམས་ཇག་རྒྱ་དམག་ལྷ་བཅུ་སྟོར་འདུག་
 པ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་བཅུག་ཉེ་བཅན་ཐང་རྒྱ་བ་ཆེ་རིང་ཟེར་བའི་(བཅན་ཐང་ཁྲལ་
 གྱི་ཆན་པོ་ཟེད་)ཁྱིམ་དུ་བྲིད་ནས་ང་རང་གྱིའི་མེང་གཡབ་དུ་བཞག་ནས་རྒྱ་ཆེ་
 མོགས་དང་ཐུག་འཕད་ཐེད་དུ་བཅུག་མ་བྱུང་། དེ་སྐབས་ཁམས་ཇག་ནམས་
 ཚོགས་འདྲ་ཁྲལ་ཅམ་འཚོགས་རྗེས་ཁམས་ཇག་མི་གཉིས་དང་མཉམ་དུ་ང་རང་
 དང་ན་སྟོན་སྟུ་ལྷ་བཅས་མཉམ་དུ་ཁྲ་འབྲུག་ལ་བྲིད་དེ་ཤར་ཆན་པོའི་ནང་
 བཞག་བྱུང་བས་ཆན་པོས་ང་ལ་ར་ཐོར་པ་དོ་གསུམ་ཅམ་སྟུགས་རྗེས་ཇག་དམག་
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་དོན། “ཤར་ཆན་པོ་དང་། རྩ་སྟོར་ཆན་པོ་(ཤར་ཐེད་)
 ཁྱེད་ཚོ་མཉམ་དུ་ཁེ་གསུམ་གཞིས་ཀར་སོང་”ཞེས་བརྗོད་བྱུང་། དེ་ནས་ང་ཚོ་
 དང་མཉམ་དུ་ཇག་དམག་དེ་གཉིས་སྟེབས་མ་བྱུང་། ང་ཚོ་མཚན་མོ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་
 འོག་ཁེ་གསུམ་ལ་རྒྱུད་སྐབས་ཆང་མ་ཁ་ཁྲ་མིམ་མེར་བརྒྱུད་པ་ལས་ཐན་ཚུན་
 གཉམ་སྦྱང་གང་ཡང་མ་བྱུང་ལ་འདྲ་ཚོགས་ཡིན་ཤིག་ལྟས་སྟེབས་ཤོས་ལྟལ་འགྲོ་
 གྱིའི་བསམ་སྟོགས་ཡང་འཁོར་མ་བྱུང་། ང་ཚོ་ཁེ་གསུམ་དུ་འཕྱོར་ནས་གཞིས་
 ཀའི་ཐབ་ཆང་ནང་རྒྱུད་སྐབས་མི་མང་ཆེ་བ་ཉལ་མིན་འདུག་རྒྱུ་ཐབ་ཆང་སྟོ་
 ཕྱེ་ཐོག་བཞུ་མར་རྒྱུ་མ་བཞུ་ཞིག་ཀྱང་སྤར་འདུག་ཅིང་། ཕལ་ཆེར་གཞིས་གཉིས་
 ཡིན་སྟུགས། ཁོ་པ་བརྒྱུད་ང་ཚོ་འཕྱོར་ཡོད་ཅིས་ཨ་འབྲུག་སྤར་མར་(ཨ་འབྲུག་སྤར་
 མ་ཞེས་པ་དེ་སྐབས་དེར་ཁམས་ཇག་གི་སྐགས་ཁང་ཁེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་
 འཕྲོག་ཅོ་ཉེ་བ་ཟེད་)སྟན་མེང་ཁྲ་འོགས་ཞེས་བཤད་ནས་ང་ཚོ་སྟན་དུ་སྟུག་སྟོད་
 སྐབས་ཡུད་ཅམ་སོང་རྗེས་ཁམས་པ་གཞུགས་ཆེ་ལ་ཤར་ཆན་པོ་གཏུག་རྒྱུ་བ་ཅན་
 ཞིག་གཟིམ་རྒྱུ་ནས་ཐབ་ཆང་དུ་ཡོང་ཉེ་“བྱ་ས་ཆན་པོ་སྟུ་ཡིན་པུ”ཞེས་དྲིས་